

สารของสมเด็จพระสันตะปาปาปอล ที่ 2

ในโอกาสเฉลิมฉลองวันสันติสากล

1 มกราคม 1979 / 2522

เพื่อสันติภาพ จงสอนสันติธรรม

ถึงท่านทั้งหลายที่ปรารถนาสันติ

แหล่งกำเนิดที่สำคัญของสันติในหมู่ประชาชาติ ต้องอาศัยพลังแห่งสันติทั้งมวลที่มีอยู่ในจิตใจของมนุษย์ การปลดปล่อยและการปลุกฝังพลังแห่งสันติเหล่านี้ ต้องอาศัยการฝึกอบรม ซึ่งเป็นสิ่งที่สมเด็จพระสันตะปาปาปอล ที่ 6 ก่อนจะสิ้นพระชนม์ไม่นาน ทรงมีพระประสงค์จะจัดตั้งวันแห่งสันติสากล ปี 1979

“เพื่อสันติภาพ จงสอนสันติธรรม”

ตลอดพระสมณสมัยของสมเด็จพระสันตะปาปาปอล ที่ 6 พระองค์ได้ทรงพยายามสร้างสันติด้วยหนทางที่ยากลำบาก พระองค์ทรงเป็นกังวลทุกครั้งที่สันติถูกคุกคาม พระองค์รู้สึกโทมัสกับผู้ที่ประสบเคราะห์กรรมจากการสู้รบกัน พระองค์ทรงทุ่มเทพลังทั้งหมดเพื่อให้สันติกลับคืนมา ไม่ว่าจะสถานการณ์จะเป็นเช่นไร พระองค์ทรงใช้พลังกำลังอย่างทรหด เพื่อให้มีความหวังอยู่เสมอ

ด้วยความเชื่อมั่นว่า ทุกคนสามารถสร้างสันติได้ ดังนั้นในปี ค.ศ.1967 พระองค์จึงได้เสนอแนวพระดำริจัดตั้งวันสันติสากล โดยทรงปรารถนาให้ทุกคนรับแนวคิดนี้ไว้เป็นของตนเอง นับแต่นั้นมาทุกปีพระองค์ทรงมีสารถึงผู้นำชาติและผู้นำองค์กรสากลทั้งหลายตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับในการรื้อฟื้นและแสดงเจตจำนงนี้สู่สาธารณชน เพื่อให้มนุษย์ทั้งหลายมีอิสระเสรี ได้รับความยุติธรรม และเป็นพี่น้องกันอย่างแท้จริง และอยู่ร่วมกันในสันติสุข สารของพระองค์ได้รับการตอบรับอย่างกว้างขวาง พวกเขาได้จัดงานฉลองแสดงถึงสิ่งที่ตั้งใจของการมีสันติ และได้ยืนยันความตั้งใจที่จะปกป้องและปฏิบัติหน้าที่เพื่อสันติ

ข้าพเจ้าได้รับสืบทอดจากผู้จาริกแห่งสันติที่ข้าพเจ้าเคารพรัก ข้าพเจ้าจะยืนยันอยู่เคียงข้างท่านพร้อมกับพระวรสารแห่งสันติที่ว่า “เป็นบุญของผู้ที่สร้างสันติ” ข้าพเจ้าเชื่อเชิญให้ท่านฉลองวันสันติสากลในต้นปี 1979 นี้ ตามพระประสงค์ในช่วงปลายแห่งพระสมณสมัยของสมเด็จพระสันตะปาปาปอล ที่ 6 ในหัวข้อการสอนเรื่องสันติ

1. งานที่ยากลำบาก

ความปรารถนาที่ยืนหยัดเสมอมา

การบรรลุถึงสันติ คือสิ่งสุดท้ายและเป็นมงกุฎแห่งความปรารถนาสูงสุดของเรา เราทราบดีว่า สันติคือความครบครันและความปิติยินดี มีความพยายามหลายครั้งที่จะสร้างสันติระหว่างชาติ โดยการจัดประชุมนานาชาติ และมีการทำสัญญาร่วมมือกันทั้งในลักษณะของทวิภาคีและพหุภาคี นอกจากนั้น ยังมีอีกหลายคนใช้แนวคิดอย่างกล้าหาญของตนเองเพื่อสร้างสันติ หรือเพื่อขับไล่การข่มขู่ที่อาจก่อสงครามขึ้นอีก

ความไวใจกันที่เลื่อมถอยลง

ขณะเดียวกัน เราจะเห็นได้ว่าบุคคลที่ดีหรือหมู่คณะที่ดี ไม่เคยตกลงแก้ไขข้อพิพาททั้งในส่วนที่เปิดเผยได้หรือเปิดเผยไม่ได้ต่อสาธารณชนได้เลย ถ้าเป็นเช่นนี้ เราจะสรุปได้ใหม่ว่า สันติเป็นสิ่งที่มนุษย์เอื้อมไม่ถึง ภาพที่เห็นกันอยู่ในทุกวันนี้ ซึ่งเป็นภาพการต่อสู้กัน ความตึงเครียด และการแตกแยกกัน สิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดความกังขาในเรื่องสันติ และทำให้เรารู้สึกท้อใจ แม้กระทั่งในหลายแห่ง เปลวเพลิงของความขัดแย้งและความเกลียดชังกัน ดูเหมือนเป็นการสร้างสถานการณ์ของผู้ที่มีได้เสียผลประโยชน์ใดๆ เลย และบ่อยครั้ง ท่าทีการไฟสันติเป็นการแสดงออกที่ไร้ผลอย่างน่าหัวเราะ และท่าทีดังกล่าวถึงแม้จะยังคงมีอยู่ แต่ที่สุดท้ายก็ถูกกลืนหายไปโดยฝ่ายที่หาผลประโยชน์ส่วนตัวและการใช้ความรุนแรง

ความขลาดและความยากลำบากในการหารูปแบบการแก้ปัญหาที่เหมาะสม เป็นอีกสาเหตุหนึ่ง ที่ทำลายสายสัมพันธ์ของกลุ่มชนต่างๆ แม้ว่าจะจะเป็นกลุ่มชนที่มีประวัติศาสตร์อันน่าทึ่งยาวนานร่วมกันมาก่อนก็ตาม มีการแสวงหาอำนาจใหม่ๆ ด้วยการใช้งำลังอย่างป่าเถื่อนในการแก้ปัญหา ทั้งๆ ที่ในบางครั้งการกระทำเช่นนั้น เป็นการสมยอมและอยู่ในสายตาของประเทศอื่นที่มีผลประโยชน์ร่วมอยู่ด้วย ทั้งเป็นประเทศที่อยู่ใกล้กันและที่อยู่ห่างไกลที่สุด ทั้งประเทศที่เข้มแข็งที่สุดและประเทศที่อ่อนแอที่สุด ต่างก็ไม่มีควมวางใจในกระบวนการสันติภาพที่ต้องใช้เวลาและความอดทน

กรณีอื่นๆ ก็มีที่ก่อกำเนิดจากความหวาดระแวงต่อสันติที่ไม่ยั่งยืน การใช้งำลังทางทหารหรืออิทธิพลทางการเมือง และการรักษาผลประโยชน์ทางการค้าและเศรษฐกิจ สิ่งเหล่านี้นำไปสู่การสะสมอาวุธหรือการขายอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง การแข่งขันกันสะสมอาวุธของชาติต่างๆ เป็นอุปสรรคอย่างใหญ่หลวงต่อการสร้างสันติ ที่พยายามรวมประชาชาติต่างๆ ให้เป็นปึกแผ่น

เดียวกันขึ้นใหม่ นอกจากนั้น การสะสมอาวุธยังทำให้ข้อพิพาทยืดเยื้อและเกิดการประหัดประหารกัน อีกทั้งยังเป็นการข่มขู่ต่อสันติภาพอย่างร้ายกาจที่สุดอีกด้วย เป็นความจริงที่เดียวเมื่อพิจารณาโดยผิวเผินแล้ว จะเห็นว่ามูลเหตุแห่งสันติคูเหมือนจะมีอุปสรรคอยู่จนแทบไปไม่รอดทีเดียว

จากคำพูดแห่งสันติ...

กระนั้นก็ดี ในแถลงการณ์ระดับชาติหรือขององค์การนานาชาติเกือบทุกฉบับ แทบจะไม่มี การกล่าวถึงเรื่องสันติภาพ การพักรบ ข้อตกลง และวิธีการแก้ปัญหาที่สอดคล้องกับแนวทางที่เป็นธรรมเลย สันติกลายเป็นคำขวัญที่ทำให้ผู้ฟังรู้สึกว่ามีหลักประกันความมั่นคง หรือไม่ก็เป็น เล่ห์เหลี่ยมการใช้ถ้อยคำที่หลอกลวง แต่ในแง่หนึ่ง ก็ทำให้เรารู้สึกว่า มีบางสิ่งที่เป็นประโยชน์ คือ ความเห็นของมหาชนในชาติต่างๆ เริ่มที่จะไม่อดทนต่อข้ออ้างต่างๆ ในการทำสงคราม หรือแม้แต่ ยอมรับความเสี่ยงในการทำสงครามรุกรานประเทศอื่น

... สู่ความเชื่อมั่นในสันติ

แต่เมื่อเรายอมรับงานที่ทำทลายมนุษยชาติในการสร้างสันติที่ยากลำบากนี้แล้ว เราก็ต้องไม่หยุดอยู่ที่คำพูดแห่งการรักสันติเท่านั้น ไม่ว่าคำพูดนั้นจะจริงใจหรือเพื่อสร้างคะแนนนิยมก็ตาม จิตวิญญาณที่แท้จริงของสันติ ต้องเข้าถึงจิตใจของผู้นำประเทศ และเข้าถึงกลุ่มชนที่มีผลค่อนข้าง จะโดยตรงหรือมีผลอย่างลับๆ ต่อขั้นตอนสำคัญที่มุ่งสู่สันติ หรือมุ่งสู่การยืดเวลาการเกิดสงคราม หรือสถานการณ์ที่ใช้ความรุนแรง อย่างน้อยที่สุดประชาชนต้องเกิดความวางใจยึดมั่นใน หลักเกณฑ์ที่สำคัญบางประการที่จะกล่าวต่อไป ปัญหาของมนุษย์ที่เกิดขึ้นต้องใช้เมตตาธรรม แก่ไข มิใช่ใช้ความรุนแรง ความตึงเครียด การแข่งขันที่เป็นศัตรูกัน และข้อพิพาทต่างๆ ต้องแก้ไข ด้วยวิธีการเจรจา มิใช่การใช้กำลังบังคับ แนวคิดลัทธิต่างๆ ที่ไม่ตรงกัน ต้องได้รับการแก้ไขด้วยการพบปะกันในบรรยากาศของการเจรจาและการปรึกษาหารือกันอย่างเสรี ผลประโยชน์ที่ ถูกต้องของกลุ่มชนหนึ่ง ก็ต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ที่เป็นธรรมของกลุ่มชนอื่นที่มีผลประโยชน์ร่วม อยู่ และยังคงคำนึงถึงผลประโยชน์ของกลุ่มชนที่กว้างออกไปอีกด้วย การใช้อาวุธ มิใช่การ แก้ปัญหาที่ถูกต้อง สิทธิมนุษยชนที่ละเมิดมิได้ ต้องได้รับความคุ้มครองในทุกกรณี การฆ่าฟันกัน โดยถือเป็นการแก้ปัญหา จึงเป็นสิ่งที่ไม่อาจยอมรับได้

มนุษย์ที่มีความปรารถนาดีทุกคน จะพบหลักแห่งมนุษยธรรมเหล่านี้อยู่ในมโนธรรมของตน หลักธรรมเหล่านี้สอดคล้องกับพระประสงค์ของพระเจ้าที่มีต่อเผ่าพันธุ์มนุษย์ เพื่อจะให้หลักธรรม

นี้ฝังรากลึกลงในจิตใจของทั้งผู้ที่มีอำนาจและผู้อ่อนแอ และเพื่อให้หลักธรรมนี้แสดงออกในกิจการทั้งหลาย จำต้องมีการรื้อฟื้นหลักธรรมนี้ให้ทรงคุณค่าอยู่อย่างเต็มเปี่ยม การทำเช่นนี้จะเป็นไปได้ ก็ต่อเมื่อมีการให้การศึกษาในเรื่องนี้แก่ทุกชนชั้น ซึ่งต้องใช้ทั้งเวลาและความอดทน

II. การให้การศึกษาเรื่องสันติ

1. การนำภาพแห่งสันติมาสู่สายตาของเรา

การให้การศึกษาที่ถูกต้อง คือ ต้องให้ศึกษานั้นก่อให้เกิดประโยชน์ โดยเริ่มจากการมองข้ามข้อเท็จจริงที่ไม่ดีที่เป็นเสมือนฉากบัง อีกนัยหนึ่งคือต้องมองข้ามสภาพการณ์เลวร้ายที่รุนแรงต่างๆที่กำลังเกิดขึ้น และพุ่งเป้าไปยังแนวทางแห่งสันติอย่างสงบด้วยความมุ่งมั่นโดยไม่มี การถอดใจใดๆ เพื่อเยียวยาบาดแผลที่เกิดขึ้นโดยไม่ย่อท้อ และเข้าสู่สภาพชีวิตที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น การก้าวเข้าสู่สันตินี้ ต้องให้เป็นไปในลักษณะที่เป็นสิ่งที่กระทำได้ และมีความปรารถนาที่จะกระทำ ให้ทำด้วยความมั่นคงและทำเสมือนกับเป็นสิ่งที่ได้สำเร็จลุล่วงไปแล้ว

การอ่านประวัติศาสตร์ซ้ำอีกครั้งหนึ่ง

ประการแรก ให้เรากลับไปอ่านประวัติศาสตร์ของชาติต่างๆ และประวัติของมนุษยชาติ ตามหัวข้อที่เป็นจริง มิใช่อ่านไปตามลำดับเหตุการณ์การทำสงครามและการปฏิวัติต่างๆ เราคงต้องยอมรับว่าประวัติศาสตร์ของมนุษย์มีแต่เรื่องของการรบราฆ่าฟันกัน แต่ในช่วงเวลาที่ไม่มีการใช้ความรุนแรงกัน เราก็จะสังเกตเห็นว่ามี การสร้างสรรค์ผลงานทางวัฒนธรรมที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นสิ่งที่เชิดหน้าชูตาของมนุษยชาติ ยิ่งกว่านั้น ปัจจัยต่างๆ ที่ก่อให้เกิดชีวิตและความก้าวหน้า ซึ่งบางครั้งก็เกิดขึ้นแม้ในยามสงครามและระหว่างการปฏิวัติต่างๆ ล้วนเกิดจากแรงปรารถนาในการสร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อยแก่มนุษย์ มิได้เกิดจากแรงปรารถนาที่จะใช้ความรุนแรงต่อกัน ธรรมชาติของแรงปรารถนาที่เป็นคุณธรรม เช่นความต้องการในการเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่มนุษย์ทุกคนพึงมี รวมทั้งความปรารถนาที่จะช่วยวิญญูญาณและความเป็นเสรีชนของผู้อื่น เป็นต้น ที่ได้ก็ตามที่มีความปรารถนาดังกล่าว ความปรารถนานั้นก็จะทำหน้าที่เป็นเครื่องควบคุมความเที่ยงตรงในยามที่มีข้อพิพาทกัน และช่วยมิให้มีการแตกร้างจนไม่อาจคืนดีกันได้ เป็นความปรารถนาที่ให้ความหวัง และมีการเตรียมการเปิดโอกาสให้สันติกลับคืนมาอีกครั้งหนึ่งที่ใดก็ตามที่ขาดความปรารถนาดี หรือมีความปรารถนาที่ไม่สมบูรณ์ขณะที่เกิดความรุนแรง ที่นั่นก็จะมีการทำลายล้างกันอย่างเสรี ซึ่งจะนำไปสู่การเสื่อมถอยทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรม และก่อให้เกิดความสูญสลายของอารยธรรมทั้งมวล ท่านผู้นำประชาชาติทั้งหลาย จงเรียนรู้อารัก

สันติที่ปรากฏอยู่ในหนังสือประวัติศาสตร์ประจำชาติที่ยิ่งใหญ่ และเจริญรอยตามแบบอย่างของอดีตผู้นำที่ได้รับเกียรติยศที่เกิดจากการสร้างสันติ “เป็นบุญของผู้ที่มีสันติ”

เคารพต่อผลงานการสร้างสันติที่ยิ่งใหญ่ต่างๆ ในปัจจุบัน

ทุกวันนี้ ท่านสามารถมีส่วนในการศึกษาเรื่องสันติได้ ด้วยการให้ความสำคัญอย่างมากที่สุดต่อผลงานการสร้างสันติต่างๆ ที่มีต่อครอบครัวมนุษย์ มนุษย์จะไขว่คว้าสันติ ซึ่งหมายถึงการคืนดีกันของมนุษย์ด้วยกันเอง และต่อสากลจักรวาล โดยพยายามคุ้มครองดูแลสิ่งแวดล้อมและคุณธรรมที่ตกทอดมา ชำจัดความทุกข์ยากที่คร่าชีวิตมนุษย์นับล้าน และเพิ่มบทบาทของสถาบันต่างๆ ให้มีส่วนในการทำให้ครอบครัวมนุษย์เป็นครอบครัวเดียวกัน ทั้งในระดับภูมิภาคและในระดับโลก ท่านจะเปิดโอกาสต่างๆ ให้สันติซึ่งอาจเกิดได้โดยไม่คาดคิดมาก่อน เพื่อตัวท่านเองและเพื่อทุกคนที่แม้จะอยู่ในระบอบปกครองที่แตกต่างกัน ค้นหาวิธีการที่ไม่ซับซ้อน เพื่อให้มนุษย์ถูกเอารัดเอาเปรียบน้อยลง จากสัญญาชาตญาณการปกครองในระบอบทรราชย์ที่รวบอำนาจ ทำลายล้างและครอบครองทุกสิ่ง และให้มนุษย์สามารถสร้างสรรค์ผลงานของตนเองและมีความเป็นมิตรต่อกัน

แสงสว่างที่เป็นตัวอย่างการมีสันติในลักษณะต่างๆ

มนุษย์แต่ละคนมักจะรู้สึกว่าการสร้างสันติในความรับผิดชอบของตนเป็นสิ่งที่ไร้ความหมาย เมื่อเทียบกับการใช้วาทศิลป์ของผู้นำชาติที่สำคัญ ที่มักจะกล่าวอ้างถึงความ เป็นมหาอำนาจ และการแข่งขันกันทางด้านอาวุธ แต่เมื่อชาติต่างๆ หันหน้าเข้าหากันเพื่อสร้างสันติอย่างจริงจัง มนุษย์แต่ละคนก็จะมีความรู้สึกเป็นอิสระในการมีส่วนร่วมช่วยสร้างสันติด้วยความกระตือรือร้น ตัวอย่างที่เรียบง่ายของการสร้างสันติอย่างที่เกิดขึ้นใหม่ซ้ำอยู่ทุกวันโดยผู้สร้างสันติที่เป็นคนธรรมดาในทุกๆ ระดับ เป็นประโยชน์ต่อการให้การศึกษาในเรื่องสันติ เช่น เมื่อสมาชิกของแต่ละครอบครัวรู้จักควบคุมอารมณ์ของตน ให้การยอมรับและเคารพต่อผู้อื่น ต่างก็จะมีใจที่สงบและส่งผลสะท้อนนี้ไปยังผู้อื่นที่อยู่รอบข้าง ชาติต่างๆ โดยเฉพาะชาติที่ยากจนและผ่านประสบการณ์ที่ปวดร้าว แต่ยึดมั่นในความดีสากลของการมีสันติ และต่อต้านการรุกรานของความรุนแรงที่ยั่วยุและหลอกลวง ชาติเหล่านี้ทราบดีว่าผลประโยชน์ที่ได้รับเช่นนั้น มักจะเป็นชนวนความขัดแย้งที่นำหายนะมาสู่ประชาชนในช่วงเวลาต่อมา

ถูกแล้ว เราต้องไม่เพิกเฉยต่อสภาพการใช้ความรุนแรงที่กำลังเกิดขึ้น แต่ขณะเดียวกันก็ขอให้เราและชนรุ่นใหม่มองไปยังภาพแห่งสันติ ซึ่งเป็นภาพที่ดึงดูดและมีผลที่สำคัญต่ออนาคต

ภาพดังกล่าวจะช่วยปลดปล่อยแรงปรารถนาเพื่อสันติที่เป็นส่วนสำคัญของมนุษย์ พลังปรารถนาใหม่ๆ เหล่านี้ จะนำไปสู่การใช้ภาษาใหม่และการแสดงออกใหม่ๆ ในรูปแบบแห่งสันติ

2. การพูดภาษาแห่งสันติ

ภาษามีขึ้นเพื่อแสดงความคิดเห็นที่เกิดจากใจ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและความสามัคคี แต่เมื่อมีการใช้ภาษาในลักษณะที่มีการเตรียมการมาก่อนเพื่อประโยชน์ส่วนตน ภาษาก็จะจุดให้ผู้คนประสพภัยพิบัติตามไปด้วย ดังนั้น เราจึงต้องรู้จักการใช้ภาษาให้ตรงกับใจ และรู้จักหลบหลีกกับดักของการใช้ภาษาด้วย

เป็นการง่ายที่จะสังเกตเห็นการกล่าวเหน็บแนมและการสร้างความขมขื่นแก่ผู้อื่น โดยเฉพาะเมื่อผู้นั้นเป็น “บุคคลภายนอก” การคัดค้านที่มีการเตรียมการและการเรียกร้องอย่างต่อเนื่องของเราเช่นนี้จะส่งผลร้ายต่อความมีเมตตาจิตในสังคมและความชอบธรรม การแสดงออกในลักษณะของการเปรียบเทียบกำลังอำนาจในการต่อสู้ในกลุ่มหรือระหว่างชนชั้น ไม่ว่าจะเป็นมิตรหรือศัตรู ถือเป็นการสร้างบรรยากาศของการปิดกั้นทางสังคม การหมิ่นประมาท จนถึงขั้นกลายเป็นความเกลียดชังและการก่อการร้าย โดยมีการช่วยเหลือกันอย่างลับๆ หรือโดยเปิดเผย ในทางกลับกัน จิตใจที่มุ่งสู่คุณธรรมแห่งสันติที่สูงส่งก่อให้เกิดความปรารถนาที่จะรับฟังและความเข้าใจ ความเคารพต่อผู้อื่น ความมีน้ำใจที่ทรงพลัง และความไว้วางใจกัน ภาษาเช่นนี้ จะช่วยให้เราก้าวไปสู่จุดหมายปลายทาง สู่ความจริงและสันติ สื่อสำหรับการสื่อสารทางสังคมจึงมีบทบาทในการให้การศึกษาเป็นอย่างมาก รูปแบบการแสดงออกในลักษณะของการแลกเปลี่ยน และการเจรจา กันเมื่อมีการเผชิญหน้ากันทางการเมืองทั้งในระดับชาติและระดับโลกก็มีผลต่อการศึกษาเรื่องสันติ ผู้นำประเทศชาติ และผู้นำองค์กรนานาชาติ จงเรียนรู้ที่จะค้นหาภาษาใหม่ซึ่งเป็นภาษาแห่งสันติ เพราะเป็นภาษาที่เปิดโอกาสใหม่ๆ เพื่อสันติ

3. การแสดงออกในรูปแบบแห่งสันติ

อิสรภาพอันเนื่องมาจากภาพแห่งสันติและการใช้ภาษาแห่งสันตินี้ ต้องมีการแสดงออกอย่างสันติด้วย มิฉะนั้น ความเชื่อมั่นในสันติที่เพิ่งเริ่มเป็นตัวเป็นตนก็จะสูญสลายไป และภาษาแห่งสันติ ก็จะเป็นเพียงการใช้วาทศิลป์ที่ไร้ความหมายไปอย่างรวดเร็ว ผู้สร้างสันติอาจมีจำนวนมากเมื่อพวกเขาตระหนักถึงความสามารถและความรับผิดชอบของตน การประพฤติปฏิบัติอย่างสันติ คือสิ่งที่นำไปสู่สันติ การปฏิบัติเช่นนี้สอนผู้ที่กำลังแสวงหาขุมทรัพย์แห่งสันติให้ทราบว่า ขุมทรัพย์นั้น

มีอยู่จริงแก่ผู้ที่ปฏิบัติตนทุกวันตามรูปแบบแห่งสันติต่างๆ ด้วยความสุภาพถ่อมตน ตามความสามารถของแต่ละคน

ผู้ปกครอง ผู้ให้การศึกษา และเยาวชน

ผู้ปกครองและผู้ให้การศึกษา ช่วยเด็กและเยาวชนในการเรียนรู้เรื่องสันติในกิจการนั้บพัน ชนิดที่เกิดขึ้นอยู่ทุกวัน กิจการเหล่านี้เกิดขึ้นที่บ้าน ที่โรงเรียน ขณะกำลังเล่นกันกับเพื่อนๆ ขณะที่กำลังทำงานร่วมกัน แข่งขันกีฬา กัน และในรูปแบบอื่นๆ ที่สามารถก่อให้เกิดมิตรภาพและกระชับสายสัมพันธ์ให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น สหประชาชาติได้กำหนดให้ปี ค.ศ. 1979 เป็นปีเด็กสากล จึงควรเป็นปีที่เรียกร้องให้ทุกคนระลึกถึงการมีส่วนร่วมช่วยเป็นต้นแบบการสร้างสันติของเด็ก

เยาวชนทั้งหลาย จงเป็นผู้สร้างสันติ พวกเขามีส่วนอย่างเต็มที่ในการสร้างสิ่งที่ยิ่งใหญ่ของชาวโลกนี้ จงต่อต้านวิถีชีวิตที่สะดวกสบายที่จะนำไปสู่ความเศร้าหมอง จงต่อสู้กับการใช้ความรุนแรงที่ไร้ผล ซึ่งมีผู้ใหญ่ที่มีปัญหาบางครั้งหลอกใช้พวกเขา จงใช้ชีวิตอย่างเป็นอิสระในการให้ผู้อื่น จงใช้ชีวิตอย่างร่าเริง และรู้จักแบ่งปัน พวกเขาดต้องการใช้พลังที่สดชื่นที่มีอยู่ โดยไม่คำนึงถึงกฎเกณฑ์การเลือกที่รักมักที่ชัง เพื่อพบปะกันฉันพี่น้องโดยไร้พรมแดน ใช้พลังในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเพื่อสื่อถึงกัน และเพื่อรับใช้ประเทศที่ยากจนโดยไม่คำนึงถึงสิ่งตอบแทน พวกเขาเป็นเหยื่อกลุ่มแรกของสงคราม ที่ทำลายความกระตือรือร้นของพวกเขา พวกเขาคือความหวังแห่งสันติ

ผู้มีส่วนในความพยายามทางสังคม

ผู้ประกอบอาชีพทำงานผู้ที่มีชีวิตทางสังคม บ่อยครั้งจะเข้าถึงสันติได้ยาก จะไม่มีสันติหากขาดความเป็นธรรมและอิสรภาพ ขาดการทำงานอย่างกล้าหาญที่จะก่อให้เกิดความเป็นธรรมและอิสรภาพ การสร้างความก้าวหน้าทางสันติต้องใช้พลังความอดทนอย่างต่อเนื่องโดยไม่มีการอ่อนข้อให้ และต้องมีการเตรียมการอย่างรอบคอบและจริงจัง มิใช่ผลผลิตมาใช้แต่พลังอย่างรีบเร่ง มิฉะนั้นพลังนั้นจะระเบิดจางหายไปพร้อมกับความไม่พอใจ ดังนั้นเมื่อเผชิญหน้ากับความอยุติธรรมหรือการกดขี่ข่มเหง สันติจะมีแนวทางแก้ไขของตนเองและมีเป้าหมายที่ชัดเจน ซึ่งจะช่วยให้ทุกฝ่ายยอมรับได้ดีขึ้นกว่าเดิม แนวทางแห่งสันตินี้ เป็นความปรารถนาจากภายในของมนุษย์ และเป็นแนวทางที่แสดงออกในลักษณะของกฎหมายมวลชน ความสามารถที่จะบรรลุถึงสันติเช่นนี้ เกิดจากการอบรมสั่งสอนและการมีระเบียบวินัย ซึ่งจะช่วยให้สามารถแก้ไขปัญหได้ด้วยเหตุผลที่เป็นผลดีแก่ทุกฝ่าย ไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ที่ตึงเครียดหรือขณะที่กำลังมีข้อ

ขัดแย้งกันอยู่ ก็ยังมีความสามารถที่จะหาช่องว่างแทรกเข้าไปแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
ชีวิตสังคมของแต่ละประเทศจึงมีผลอย่างมากทั้งด้านบวกและด้านลบต่อสันติระหว่างชาติด้วย

นักการเมือง

ก่อนอื่นเราขอย้ำอีกครั้งหนึ่งว่า วิธีการต่างๆ แห่งสันติที่จะกล่าวถึงหลายวิธีอาจไม่ประสบ
ผล หากการดำเนินนโยบายระหว่างชาติไม่สามารถบรรลุถึงการสร้างพลังแห่งสันติในระดับ
เดียวกัน เราขอกล่าวด้วยความเคารพอย่างจริงใจต่อนักการเมือง ผู้นำประเทศ และผู้นำองค์กร
ระหว่างชาติ เราสนับสนุนอย่างเต็มที่ ต่องานที่พวกท่านทำกันอย่างหามรุ่งหามค่ำเพื่อรักษาสันติ
หรือเพื่อนำสันติกลับคืนมา ยิ่งกว่านั้นเราขอส่งกำลังใจให้พวกท่านทำงานเพื่อสันติให้ก้าวไปไกล
กว่าที่เป็นอยู่ เพราะนั่นหมายถึงความสุขของมวลมนุษย์หรือแม้กระทั่งความอยู่รอดของมนุษยชาติ
เพราะเราได้รับมอบหมายให้ประกาศสิ่งที่พระคริสตเจ้าทรงเรียกร้อง “เป็นบุญของผู้ที่มีสันติ” จึง
เปิดประตูบานใหม่สู่สันติ จึงทำทุกสิ่งที่อยู่ในขอบเขตอำนาจที่ได้รับ เพื่อเปิดทางให้มีการเจรจา
กัน แทนที่จะเป็นการใช้กำลังเข้าตัดสิน ขอให้แนวคิดนี้เป็นที่ยอมรับกันเป็นการภายในเสียก่อน
เพราะประชาชนจะสนับสนุนสันติสากลได้อย่างไร หากพวกเขาเองยังตกเป็นเหยื่อของระบอบลัทธิ
ที่เชื่อว่าความเป็นธรรมและสันติจะเป็นไปได้ ก็ต่อเมื่อมีการทำให้ประชาชนไม่มีสิทธิมีเสียง เพราะ
ถือว่าเป็นผู้ที่ไม่เหมาะที่จะสร้างอนาคตของตนเองได้ หรือถือว่าเป็นผู้ที่ไม่สามารถมีส่วนร่วม
ร่วมในการสร้างสันติสากลได้ จึงมั่นใจเถิดว่าเกียรติยศและการบรรลุถึงผลสำเร็จในการเจรจากับ
คู่พิพาทนั้น มิได้ขึ้นอยู่กับระดับของความแข็งแกร่งในการปกป้องประโยชน์ของตน แต่ขึ้นอยู่กับ
ความสามารถของทุกฝ่ายที่จะให้ความเคารพต่อกัน ต่อความจริง ความมีเมตตาธรรม และภราดร
ภาพ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือขึ้นอยู่กับสภาพความเป็นมนุษย์ของพวกเขา จึงแสดงท่าทีแห่งสันติ
แม้ว่าจะมีลักษณะเป็นการทำทนายก็ตาม เพื่อตอบโต้ต่อวงจรแห่งความชั่วร้าย และต่อต้นเหตุ
อุปสรรคต่างๆ ที่มีประวัติสืบต่อกันมายาวนาน จากนั้นจึงใช้ความอดทนช่วยกันถักทอสายใยแห่ง
สันติทางการเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม ถึงเวลาแล้ว ที่จะต้องรีบเร่งขยายขอบเขตการลด
อาวุธให้กว้างไกลออกไป จึงกล้าที่จะทบทวนในแนวสีกถึงปัญหาการค้าอาวุธที่ยังคาราคาซังกัน
อยู่ จึงศึกษาถึงข้อพิพาทต่างๆ ที่แอบแฝงอยู่ให้ทันกาล และขจัดให้หมดสิ้นไปอย่างนิ่มนวล ก่อนที่
จะกลายเป็นชนวนปลุกปั่นที่เป็นอันตรายต่อสันติ จึงจัดหาหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมในรูปแบบของ
สถาบันให้แก่กลุ่มชนตามภูมิภาคต่างๆ และแก่สังคมโลก จึงอย่าใช้กฎหมายหรือแม้แต่ใช้สิ่งที่เป็น
คุณธรรม ที่จะทำให้อัชชัฏขัดแย้งต่างๆ ยุ่งยากและไม่เป็นที่ยอมรับมากไปกว่าเดิม ฟังระลึกว่าความ

ปรารถนาที่จะให้มีการเข้าใจกันทุกฝ่ายนั้น เกิดจากแรงจูงใจให้กระทำตาม มิใช่เกิดจากการข่มขู่หรือการใช้อาวุธ

โดยการแสดงออกอย่างเด็ดเดี่ยวตามที่กล่าวมานี้ ท่านจะเป็นผู้นำการใช้พลังของประชาชนที่แท้จริง และพวกเขาจะเป็นพันธมิตรที่ทรงพลังของท่านในการกรุยทางไปสู่พัฒนาการเพื่อสันติภาพสำหรับทุกคน ตัวท่านเองจะต้องศึกษาเพื่อสันติ ท่านจะต้องทำให้ตัวเองตื่นขึ้นพร้อมกับความมั่นใจและความสามารถในการเสนอแนวทางใหม่ๆ เพื่อมูลเหตุที่ยิ่งใหญ่แห่งสันติ

III. การมีส่วนร่วมสนับสนุนโดยคริสตชน

ความสำคัญของความเชื่อ

การศึกษาเพื่อสันติ ตั้งแต่เรื่องสันติระหว่างประชาชาติ สันติภายในชาติของเราเอง สันติของเพื่อนบ้าน จนถึงเรื่องสันติกับตนเองนั้น มีจุดมุ่งหมายสำหรับมนุษยชาติทุกคนที่มีความปรารถนาดี ดังที่กล่าวไว้ในพระสมณสาสน์เรื่อง *สันติบนแผ่นดิน (Pacem in Terris)* ของพระสันตะปาปาปิอุสที่ 12 สันติมีอยู่หลายระดับแตกต่างกันไปตามความสามารถของแต่ละคน และเนื่องจาก "สันติบนโลก...ไม่เคยเกิดขึ้น ไม่มีการรับประกัน นอกจากเมื่อมีการปฏิบัติตามระเบียบที่พระเป็นเจ้าทรงกำหนดไว้อย่างจริงจัง" (*Pacem in Terris, 1; AAS 55, 1963, หน้า 257*) ผู้ที่มีศาสนาจะใช้แนวทางศาสนาของตนเป็นแรงกระตุ้นและพลังกำลังทำงานเพื่อให้มีการศึกษาในเรื่องสันติ ความรู้ทางศาสนาที่แท้จริงคือการส่งเสริมให้เกิดสันติอย่างแท้จริง เจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมืองที่เคารพและควรเคารพต่อเสรีภาพการนับถือศาสนา ส่งเสริมพัฒนาการให้จิตวิญญาณแห่งสันติได้หยั่งรากลึกที่สุดในจิตใจของประชาชนและตามสถาบันการศึกษาที่มีผู้นับถือศาสนา เป็นผู้ดูแล สำหรับคริสตชน ที่ได้รับการศึกษาเป็นพิเศษโดยพระคริสตเจ้า และมีพระองค์ทรงเป็นผู้นำทางให้เป็นผู้สร้างสันติ ดังที่ปรากฏอยู่ในพระวรสาร "ผู้ใดพยายามสร้างสันติก็เป็นสุข เพราะเขาจะได้ชื่อว่าเป็นบุตรพระเป็นเจ้า" (มธ 5:9; เทียบ ลก 10:5, ฯลฯ) ท่านผู้อ่านคงเข้าใจดีว่า เรากำลังใช้ช่วงปลายของพระสมณสาสน์นี้กับผู้ที่เป็นบุตรชายหญิงของพระศาสนจักร เพื่อจะกำลังใจให้พวกเขามีส่วนร่วมในการสร้างสันติ และให้ถือเป็นเรื่องที่อยู่ในแผนการที่ยิ่งใหญ่แห่งสันติ ที่องค์พระเยซูคริสตเจ้าได้ทรงไขแสงสว่างไว้ สิ่งที่คริสตชนและพระศาสนจักรกระทำเพื่อสันติเป็นพิเศษ ผนวกกับงานสันติที่ผู้อื่นช่วยกันสร้าง ก็จะเป็นหลักประกันที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น หากเป็นการกระทำที่ได้รับการทะนุบำรุงจากต้นกำเนิดเป็นพิเศษและจากความหวังเป็นพิเศษของตนเอง

สันติในทัศนะของคริสตชน

พี่น้องชายหญิงในพระคริสต์เจ้าที่รัก ความปรารถนาแห่งสันติที่พวกท่านแบ่งปันร่วมกับชายหญิงทั้งหลายนั้น คือเสียงเรียกร้องดั้งเดิมของพระเป็นเจ้า ในการสร้างพี่น้องชายหญิงทั้งหลายตามพระฉายาของพระบิดาองค์เดียวกันและรวมพวกเขาไว้เป็นครอบครัวเดียวกัน การไขแสดงของพระเป็นเจ้า เป็นการย้ำถึงเสรีภาพและความร่วมมือกันเป็นหนึ่งเดียว ปัญหาที่เราพบระหว่างการเดินทางสู่สันติ ส่วนหนึ่งเนื่องมาจากความอ่อนแอของเราเอง เพราะเราเป็นสิ่งที่ถูกสร้าง ที่จำต้องก้าวไปอย่างช้าๆ นอกจากนี้ปัญหาที่เกิดขึ้น ยิ่งทวีความรุนแรงเพราะความเห็นแก่ตัว เพราะบาปต่างๆ นานา ตั้งแต่บาปกำเนิดที่แยกตัวออกจากพระเป็นเจ้า และก่อให้เกิดความแตกแยกระหว่างพี่น้องด้วยกันเอง ภาพของหอบาเบลคงจะบรรยายถึงสิ่งที่เกิดขึ้นได้ดี แต่เราก็เชื่อว่า โดยการสละพระชนมชีพของพระเยซูคริสต์เจ้าบนกางเขน พระองค์คือองค์แห่งสันติของเรา ผู้ทรงทำลายกำแพงแห่งความเกลียดชัง ที่แบ่งแยกพี่น้องที่เป็นศัตรูต่อกัน (เทียบ ฮฟ 4:14) หลังจากที่เสด็จกลับคืนพระชนมชีพและเข้าสู่พระราชัยของพระบิดาแล้ว พระองค์ยังทรงอยู่กับเราอย่างอัศจรรย์ และโดยการนำเราคืนดีกับพระเป็นเจ้า พระองค์ทรงรักษาแผลของบาปและแผลความแตกแยก และทรงช่วยเราให้สามารถสร้างกรอบแห่งความเป็นหนึ่งเดียวกันที่พระองค์ทรงกำลังกระทำซ้ำกับเราอยู่ ผู้ติดตามพระองค์ที่สัตย์ซื่อที่สุดคือผู้สร้างสันติ พวกเขายอมแม้กระทั่งให้อภัยแก่ผู้ที่เป็นศัตรู และบางครั้งถึงกับยอมสละชีวิตให้ ตัวอย่างของพวกเขาเป็นแนวทางสำหรับมนุษยชาติใหม่ ที่มีได้พอใจเพียงเมื่อสามารถบรรลุถึงข้อตกลงชั่วคราวเท่านั้น แต่ยังพยายามต่อไปให้ถึงความเป็นภราดรภาพที่แท้จริงที่สุด เราทราบว่าการเดินทางสู่สันติในโลกนี้ย่อมมุ่งมั่นตามเส้นทางที่ยากลำบากนั้น เป็นการเดินทางควบคู่ไปกับการเดินทางไปสู่ความรอด ที่สิ้นสุดลงเมื่อบรรลุถึงเป้าหมายแห่งความสุขนิรันดร์ร่วมกับพระเป็นเจ้าอย่างสมบูรณ์ ดังนั้นพระราชัยของพระเป็นเจ้า หรือพระราชัยแห่งสันติสุขที่มีต้นกำเนิดของตนเอง พร้อมกับมีแนวทางและเป้าหมายนี้ ได้แทรกอยู่ในทุกอณูของกิจการทั้งหลายในโลก ทัศนะแห่งความเชื่อนี้ มีผลอย่างลึกซึ้งต่อกิจการประจำวันของคริสตชนทั้งหลาย

พลังของคริสตชนเพื่อสันติ

ถูกแล้ว เรา กำลังก้าวไปตามเส้นทางแห่งสันติทั้งที่มีข้อบกพร่อง และร่วมเดินทางไปกับทุกๆ คนที่กำลังคลำหาทางไปเช่นกัน เราต้องอดทนต่อจุดอ่อนแห่งสันติของพวกเขาด้วย เราถือเป็นความจำเป็นที่จะต้องช่วยพวกเขาอย่างจริงจังยิ่งกว่าเดิม เพื่อพระเกียรติมงคลของพระเป็นเจ้า และศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ เราไม่อ้างว่าพระคัมภีร์เป็นสูตรสำเร็จที่จะสั่งให้เกิด

ความก้าวหน้าสู่สันติจนถึงระดับใดระดับหนึ่งได้ในบัดดล อย่างไรก็ตามในหนังสือพระวรสารและประวัติพระศาสนจักรเกือบทุกหน้า เราจะพบจิตวิญญาณแห่งความรักกันฉันพี่น้อง และการสอนที่ทรงพลังในเรื่องสันติ เราจะพบพลังของพระเป็นเจ้าในพระคุณของพระจิตและในศีลศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ เราจะพบความหวังในองค์พระคริสตเจ้า ความล้มเหลวที่เกิดขึ้น มิใช่สิ่งที่ไร้ประโยชน์ต่อการสร้างสันติ แม้ว่าผลที่ได้รับในปัจจุบันยังเปราะบางอยู่ หรือแม้กระทั่งผลที่ได้รับกลับกลายเป็นถุกกล่าวหาหลงโทษเพราะการเป็นพยานเพื่อสันติก็ตาม พระคริสตเจ้าพระผู้ไถ่ทรงมอบอนาคตของพระองค์ร่วมกับทุกคนที่ทำงานด้วยความรักเพื่อสันติ

การสวดภาวนาเพื่อสันติ

สันติคืองานของเรา สันติเรียกร้องให้กระทำกิจการร่วมกันอย่างกล้าหาญ การทำเช่นนี้เป็นสิ่งที่ไม่อาจแยกออกจากพระหรรษทานที่ได้รับจากพระเป็นเจ้าเมื่อเราสวดภาวนา คริสตชนจึงต้องเป็นแนวหน้าในการสวดภาวนาประจำวันเพื่อสันติ นอกจากนี้ พวกเขายังมีหน้าที่สอนให้ผู้อื่นสวดภาวนาเพื่อสันติอีกด้วย คริสตชนมีความสุขเมื่อได้สวดภาวนาพร้อมกับพระนางมารีย์ ผู้ทรงเป็นพระราชินีแห่งสันติภาพ

เราขอกล่าวถึงทุกคน คริสตศาสนิกชน ชายหญิงที่มีความปรารถนาดีทั้งหลายว่า จงอย่ากลัวที่จะสอนเรื่องสันติทุกครั้งเมื่อมีโอกาส ความปรารถนาเพื่อสันติไม่เคยทำให้ผู้ใดผิดหวัง การทำงานเพื่อสันติที่มีความเมตตาหนุนหลังอย่างต่อเนื่องย่อมบังเกิดผล สันติจะเป็นถ้อยคำสุดท้ายในประวัติศาสตร์ของเรา

จากวาติกัน 8 ธันวาคม 1978

พระสันตะปาปาจอห์น ปอล ที่ 2